

INFORMÁCIA PRE KLIENTA

Prehľad

- A) Informácie o Partner Bank
- B) Zaradenie klienta
- C) Riešenie konfliktov záujmov (Politika konfliktu záujmov)
- D) Zásady Partner Bank ohľadom plnenia pokynov (Realizačná politika)
- E) Vyhliadky a riziká v obchode s cennými papiermi

A) INFORMÁCIE O PARTNER BANK

PARTNER BANK Aktiengesellschaft

A-4020 Linz, Goethestraße 1a

Telefón: +43.732.69 65-0; Fax: +43.732.66 67 67;

www.partnerbank.at; info@partnerbank.at;

Firmenbuchgericht Landes- und Handelsgericht Linz,

Identifikačné číslo organizácie: 90966z;

UID-Nr: ATU 37836507

Vlastník Partner Bank AG: Stiftung für soziale und wirtschaftliche Entwicklung in Vaduz/Fürstentum Liechtenstein

Komunikácia s bankou

V styku so svojimi klientmi banka používa slovenský jazyk. Vo všeobecnosti má klient okrem osobného rozhovoru počas otváraciej doby možnosť kontaktovať banku telefonicky, listom, faxom alebo prostredníctvom e-mailu. Korešpondencia medzi bankou a jej klientom, ktorá je relevantná z právneho hľadiska (pokyny klienta a pod.), bude však uskutočňovaná písomne (list alebo fax, nie e-mail) – pokiaľ nebude dohodnuté inak.

Elektronická komunikácia (napr. e-mailom alebo cez internet) medzi bankou a klientmi, ktorá vedie alebo môže viesť k uzavretiu obchodov s finančnými nástrojmi, sa zaznamenáva, resp. archivuje. Kópie týchto záznamov sú k dispozícii na žiadosť klienta.

Koncesia

Banke bola rakúskym Úradom pre dohľad nad finančným trhom – Finanzmarktaufsicht (FMA), Otto-Wagner-Platz 5, 1090 Wien, udelená koncesia na poskytovanie bankových služieb, ktorá banku oprávňuje aj na realizáciu obchodov so svojimi klientmi v oblasti investičných obchodov a obchodov s cennými papiermi. Táto koncesia oprávňuje banku poskytovať pre svojich klientov taktiež platobné služby.

Príslušný dozorný orgán a úrad pridelujúci koncesie

FMA je nezávislý, autonómny a integrovaný dozorný úrad pre rakúsky finančný trh, zriadený ako verejnoprávna inštitúcia. Vykonáva dozor nad úverovými inštitúciami, poisťovacími spoločnosťami, dôchodkovými poisťovňami, dôchodkovými fondmi zamestnancov, investičnými fondmi, spoločnosťami poskytujúcimi služby súvisiace s cennými papiermi, spoločnosťami kótovanými na burze, ako aj nad burzami cenných papierov.

Druh služieb a obchodov

Hlavný odbor činnosti Partner Bank je obchod s cennými papiermi a s tým súvisiace služby.

Klienti môžu finančné nástroje prostredníctvom Partner Bank nakupovať, predávať a spravovať, príp. ich nechať v úschove banky. Podrobnosti týkajúce sa nákupu a predaja finančných nástrojov u Partner Bank sú upravené v pokyne na obstaranie kúpy cenných papierov. Podrobnosti o správe majetku u Partner Bank sú upravené v príkaze na správu majetku Partner Bank.

Investičné poradenstvo

Partner Bank a poskytovatelia finančných služieb spolupracujúci s bankou poskytujú závislé investičné poradenstvo, čo znamená, že sa ponúkajú aj finančné nástroje, ktoré sú navrhnuté samotnou Partner Bank AG (správa majetku).

Ponuka finančných nástrojov od tretích poskytovateľov produktov je široká, avšak neanalyzuje sa ani neponúka podstatné množstvo finančných nástrojov dostupných na trhu. Ak by malo byť investičné poradenstvo výnimočne nezávislé, upozorní na to poskytovateľ finančných služieb explicitne.

Investičné poradenstvo sa opiera o rozsiahle analýzy rôzneho druhu finančných nástrojov. Produkty obsahujú široké spektrum investičných

fondov, ETF, akcií, dlhopisov atď. vybraných poskytovateľov bez úzkej väzby na banku. Ak to nebolo zvlášť dohodnuté, neponúka sa k odporúčaným finančným nástrojom pravidelné posudzovanie vhodnosti.

V rámci investičného poradenstva alebo pred uzavretím majetkovej správy portfólia zisťuje banka od klientov v súlade s ustanoveniami zákona o dohlade nad cennými papiermi (WAG 2018) informácie o ich znalostiach a skúsenostiach s ohľadom na obchodovanie s určitými druhmi finančných nástrojov a služieb, ich investičné ciele, finančné pomery, únosnosť strát a toleranciu voči riziku. Tieto informácie sú potrebné preto, aby bolo možné klientovi odporučiť vhodný finančný nástroj alebo vhodnú službu v oblasti cenných papierov – napríklad investičnú stratégiu. Ako aj banka tieto informácie neobdrží, nesmie poskytnúť ani investičné poradenstvo, ani správu majetku.

Obchod bez poradenstva

Pri priamom obchode bez poradenstva Partner Bank skúma, či investičné rozhodnutie klientov zodpovedá ich znalostiam a skúsenosti. Ak finančný nástroj nezodpovedá ich znalostiam a skúsenostiam, Partner Bank alebo iní poskytovatelia finančných služieb, ktorí sú v spojení s klientmi, klientov upozornia na „nepriemeranosť“ investície.

Vyhotovenie správy pre klienta o poskytnutej službe zamerané na cenné papiere

Pri priamom obchode informuje svojich klientov vhodnou formou o poskytnutých službách na trvalých dátových nosičoch. V prípade investičného poradenstva dostane klient počas uzatvárania obchodu vyhlásenie k podaným odporúčaniam, predovšetkým o tom, ako boli obchody prispôbené jeho špeciálnym preferenciám, cieľom a ostatným charakteristikám. V prípade správy majetku je takéto vyhlásenie obsiahnuté vo štvrtročných správach o vykonaných službách, ak nebolo dojednané inak.

Klienti s cennými papiermi Partner Bank obdržia každý štvrtrok k rozhodným dňom 31. marca, 30. júna, 30. septembra a 31. decembra výpis z depozitu.

Klienti, ktorí využívajú klientsky online servis, majú v zásade denne možnosť vyžiadať si príslušné informácie. Tento variant nahrádza hore uvedenú poštovú zásielku v rámci povinnosti vystavovania správ pre klientov.

Informácie o nákladoch spojených s vykonanými službami s cennými papiermi a vedľajšími službami, ako aj o ich celkovom vplyve na výnos z investície, dostane klient pred uzavretím obchodu s cennými papiermi aj následne vo forme súhrnného prehľadu.

Ombudsman pre sťažnosti Partner Bank

So svojimi sťažnosťami sa, prosím, obráťte na:

Tel. č.:	0043.732.6965-121 alebo
Tel. č.:	0043.732.6965-407
E-mail:	info@partnerbank.at
Fax:	0043.732 666767

Poštová adresa: Goethestraße 1a, A-4020 Linz

Podrobnejšie informácie k priebehu sťažnosti v Partner Bank nájdete na internete pod www.partnerbank.at.

Úschova u tretej strany

Cenné papiere, ktoré má banka pre svojich klientov uschovať, budú postúpené – aj preto, aby bola poskytnutá čo najvyššia možná ochrana týchto cenných papierov – na inštitúcie, ktoré sa špecializujú na úschovu cenných papierov (tzv. „úschova u tretej strany“). Za prípadné škody, ktoré vzniknú v dôsledku protiprávneho konania alebo nekonania tretích osôb ručí príslušnému klientovi banka. Ak ide o úschovu cenných papierov pre klienta podnikateľa, záruka banky je limitovaná na starostlivý výber tretej strany. Pokiaľ aj napriek starostlivému výberu nastane situácia, že je tretia strana insolventná, môže banka vyžadovať vydanie cenných papierov, ktoré postúpila na úschovu tretej strane.

Hromadná úschova

Cenné papiere, ktoré má banka uschovať pre svojich klientov, sú uschované spoločne s rovnakými cennými papiermi iných klientov (takzvaná „hromadná úschova“). Pretože každý klient (aj v prípade insolventnosti banky príp. „tretej strane“) má možnosť požadovať vydanie svojho podielu na cenných papieroch nachádzajúcich sa v hromadnej úschove, nespôsobuje hromadná úschova klientovi žiadne mimoriadne riziká.

Úschova v zahraničí

Je možné, že cenné papiere bude potrebné uschovať prostredníctvom tretej strany v zahraničí, a to aj mimo európskeho hospodárskeho priestoru. Vtedy podliehajú právnym predpisom príslušného štátu, v ktorom sú dané do úschovy. Tieto právne predpisy sa môžu značne líšiť od 3 predpisov platných v Rakúsku a nemusia nevyhnutne predstavovať rovnakú úroveň ochrany.

Zabezpečenie vkladov a odškodnenie investorov

Partner Bank AG ako rakúska banka neobmedzene podlieha rakúskym ustanoveniam o zabezpečení vkladov a odškodnení investorov (ESAEG a BWG). Partner Bank AG je členom zákonného zabezpečovacieho systému bánk a bankárov, Einlagensicherung der Banken & Bankiers Gesellschaft m.b.H.

V ostatných záležitostiach odkazujeme na zákonné ustanovenia §9 a nasl. ESAEG, § 37a, § 93 a § 93a BWG o zabezpečení vkladov a odškodnení investorov (najmä na existujúce výnimky podľa § 10 ESAEG). Stanovuje sa, že v prípade cenných papierov uložených v Partner Bank ide o majetok klientov. To znamená, že banka nenadobúda vlastníctvo k hodnotám klientov uloženým v úschove cenných papierov.

Zabezpečenie vkladov:

Vklady fyzických osôb (vklady, ktoré boli banke zverené za účelom nadobudnutia finančných nástrojov) sú zabezpečené maximálne do

výšky 100.000,- EUR. V určitých prípadoch (kryté vklady s časovým ohrozením, § 12 ESAEG) maximálne do výšky 500.000,- EUR.

Vklady nefyzických osôb zabezpečené do výšky 100.000,- EUR.

Vklady na konte, ktorým môžu disponovať jedna alebo viac osôb ako spoločníci verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti, spoločnosti občianskeho práva alebo jednej z týchto právnych foriem spoločnosti, zodpovedajúcim spoločnosti podľa práva členského štátu alebo inej tretej krajiny, budú pri vyrátaní najvyššieho obnosu zhrnuté a spracované ako vklad jedného vkladateľa; toto platí rovnako pre vklady a iné pohľadávky z obchodov s cennými papiermi.

Odškodnenie investorov:

Podľa rakúskeho práva má banka vedúca depozity vrátiť cenné papiere investorovi. Peňažné pohľadávky z odškodnenia investorov sú v fyzických ako aj nefyzických osôb zabezpečené maximálne do výšky 20.000,- EUR. V prípade pohľadávok nefyzických osôb vzniká však povinnosť spoluúčasti vo výške 10%.

Rozlíšenie zabezpečenia vkladov a odškodnenia investorov:

V normálnom prípade spadajú do zabezpečenia vkladov všetky druhy vkladov / príspevkov, ktoré sú v úverových inštitúciách pripísané na záručené alebo nezaručené účty (napr. zostatky na mzdových účtoch, sporiacich účtoch, termínovaných vkladoch atď.).

Spätné platby z vyúčtovania cenných papierov (dividendy, výnosy z predaja, splátky atď.) spadajú rovnako do zabezpečenia vkladov, ak sú pripísané na záručený účet úverovej inštitúcie. Ak sa spätná platba uskutoční naopak bezprostredne na nezaručený účet, spadajú tieto obnosy do odškodnenia investorov.

Záložné a zádržné práva

Hodnoty, ktoré boli dané banke do úschovy, podliehajú záložnému a zádržnému právu banky na zaistenie všetkých pohľadávok banky voči klientom. Tretie strany môžu uplatniť na nimi uschovávané cenné papiere záložné právo vo vzťahu k pohľadávkam vznikajúcim tretím stranám v súvislosti s úschovou cenných papierov (najmä odmeny za úschovu).

Predaj

Partner Bank spolupracuje s profesionálnymi, samostatnými poskytovateľmi finančných služieb v rámci EÚ a susedných krajín, registrovanými u jednotlivých finančných úradov.

Poskytovatelia finančných služieb sú samostatní a od Partner Bank nezávislí podnikatelia. Poskytovateľ nie je oprávnený k právnemu jednaniu a/alebo inkasu v mene Partner Bank. Poskytovateľ nesmie prijímať peňažné prostriedky klienta – ani za účelom ich odovzdania Partner Bank. Formulácie poskytovateľa odchyľujúce sa od zmluvných a všeobecných obchodných podmienok, ako aj ručne dopísané doplnenia alebo zmeny týkajúce sa zmluvných podmienok, nie sú právne účinné.

B) ZARADENIE KLIENTA

Súčasná právna úprava rozlišuje tri kategórie klientov: právnych klientov, profesionálnych klientov a oprávnené protistrany. Všetci klienti musia byť povinne zaradení do jednej z týchto kategórií.

Toto zaradenie je dôležité jednak pre rozsah informačných a ochranných povinností, ktoré z neho vyplývajú, a jednak aj pre určenie cieľového trhu, pričom právni klienti požívajú najvyššiu úroveň ochrany investora.

Zo strany Partner Bank sú v zásade všetci klienti zaraďovaní medzi právnych klientov. Právny klient tak má nárok na najvyššiu úroveň ochrany a starostlivosti, ako to vyžaduje zákon o dohlade nad trhom s cennými papiermi v platnom znení.

Na požiadanie a po predložení príslušnej písomnej žiadosti je v prípade splnenia podmienok možné zaradenie do kategórie profesionálneho klienta alebo oprávnenej protistrany.

Pre profesionálnych klientov a oprávnené protistrany zákon vzhľadom na ich vyššiu znalosť obchodovania s cennými papiermi stanovuje nižšiu úroveň ochrany. Toto zaradenie môže viesť aj k čiastočnej strate nároku na kompenzáciu investora.

V prípade profesionálnych klientov sa predpokladá, že majú dostatočné znalosti a skúsenosti s finančnými nástrojmi.

Klienti, ktorí boli zaradení ako profesionálni, môžu písomne požiadať o zaradenie späť do kategórie právneho klienta.

C) Riešenie konfliktov záujmov (Politika konfliktu záujmov)

Konflikt záujmov je situácia, v ktorej stoja proti sebe odlišné záujmy aspoň dvoch zúčastnených strán. Konflikt záujmov teda predstavuje potenciálny prospech jednej strany a zároveň (potenciálnu) nevýhodu pre druhú stranu.

Konflikty záujmov môžu vzniknúť aj v dôsledku súkromných alebo pracovných vzťahov zamestnancov s relevantnými externými zainteresovanými stranami.

V obchodnej činnosti banky sa preto môžu konflikty záujmov vyskytnúť v rôznych situáciách, ako:

- **klient – viazaný finančný agent príp. prepojené spoločnosti**
- **klient – banka**
- **Banka – viazaný finančný agent**
- **Banka – zamestnanec (kľúčová pozícia alebo orgány)**
- **klienti navzájom**

Nasleduje niekoľko príkladov možných konfliktov záujmov:

- Banka by mohla mať tendenciu uprednostniť svoj vlastný záujem na zisku pred záujmom klienta a účtovať si príliš vysoké poplatky za služby.
- Zmluvne viazaný finančný agent by mohol uprednostniť svoj zá-

jem na získaní provízií pred záujmom klienta a odporučiť klientovi nevhodné produkty.

- Zamestnanec by mohol uprednostniť svoj osobný záujem na zisku pred záujmom banky a využiť interné informácie získané počas výkonu svojej pracovnej činnosti.
- Kľúčová osoba by mohla mať tendenciu zneužiť svoje rozhodovacie právomoci na získanie výhodných úverových podmienok pre seba. Partner Bank identifikuje potenciálne a skutočné konflikty záujmov. Účelom identifikácie potenciálnych konfliktov záujmov je posúdenie, do akej miery by mohla úverová inštitúcia, jej zamestnanci alebo prostredníctvom kontroly prepojené spoločnosti na základe realizácie služieb spojených s cennými papiermi
- na ťarchu klientov získať finančnú výhodu alebo zabrániť strate (finančná výhoda),
- mať záujem na výsledku zrealizovania služby pre týchto klientov, ktorý by sa nezhodoval so záujmom klienta na danom výsledku (odlišný záujem),
- mať finančnú alebo inú motiváciu, uprednostňovať záujmy jedného klienta alebo skupiny klientov pred záujmami iných klientov (stimuly),

- uskutočniť ten istý obchod ako klient (konkurenčná situácia) alebo dostať alebo dostali v súvislosti s poskytovanou službou finančnú odmenu od tretej osoby prevyšujúcu obvyklú províziu alebo poplatok (finančné odmeny).

Každá úverová inštitúcia je povinná zabrániť možným identifikovaným konfliktom záujmov, v každom prípade však musí zariadiť, aby boli záujmy klientov brané dostatočne do úvahy. Ako riadiace opatrenia platia o. i. opatrenia na účinné zabránenie a kontrolu výmeny informácií, stanovenie politiky odmeňovania, zamedzenie neprimeraného ovplyvňovania činnosti zamestnancov a osobitný dohľad nad zamestnancami v oblastiach so zvýšeným rizikom konfliktu záujmov. Riadenie a kontrola konfliktov záujmov prostredníctvom uvedených opatrení je vykonávaná z jedného miesta v podniku („Compliance oddelenie“), ktoré je povinné dodržiavať špecifické postupy vo vzťahu k nezávislosti, organizácii a správaniu.

Aktivity a výkony v spoločnosti

Cieľom Partner Bank a jej zamestnancov je zachovanie čo najvyššieho možného štandardu v obchodných vzťahoch a jeho ďalší rozvoj. Konanie v súlade s predpismi, starostlivosť, profesionalita a najmä konanie v záujme klienta patria medzi požiadavky banky kladené na jej zamestnancov. Pritom zákonné ustanovenia predstavujú minimálny štandard. V prípadoch, keď zamestnanci porušia existujúce predpisy, ustanovenia alebo smernice banky, musia počítať s disciplinárnym konaním. Súčasne je potrebné poukázať na to, že Partner Bank — aby mohla naďalej poskytovať klientom služby vysokej kvality za primerané ceny — musí občas zvažovať medzi záujmami klientov a svojou podnikateľskou činnosťou.

Partner Bank zvyčajne dostáva odmenu za distribúciu finančných nástrojov od správcovských spoločností, emitentov alebo búrz. Toto odmeňovanie môže byť v peňažnej forme (napríklad zľavy z emisnej ceny, provízie za držbu) alebo v nepeňažnej forme (napr. pozvánky na školenia, informačné materiály k jednotlivým finančným nástrojom). Partner Bank má právo prijať tieto odmeny v súvislosti s „nezávislým investičným poradenstvom“ a buď ich ponechať pre seba, alebo ich postúpiť tretím stranám (napr. zmluvne viazaným finančným agentom), ak to prispieva k zlepšeniu kvality poskytovaných služieb klientovi, pričom sa zachováva nestrannosť poradenstva a povaha provízie nie je taká, že by mohla viesť k vzniku konfliktu záujmov.

Zaobchádzanie s konfliktmi záujmov u Partner Bank

V Partner Bank boli prijaté viaceré primerané organizačné opatrenia na zabránenie vplyvu cudzích záujmov na spôsob poskytovania služieb. Všetci zamestnanci Partner Bank sú citliví na otázky konfliktov záujmov a sú povinní zdržovať sa akýchkoľvek konaní, ktoré by mohli byť v rozpore so záujmami klientov. Partner Bank zriadila autonómne a nezávislé „Compliance oddelenie“ na riadenie a dohľad nad konfliktami záujmov na základe zákona o dohľade nad cennými papiermi 2018

(WAG 2018), ako aj delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2017/565 z 25. apríla 2016.

Okrem prevencie zneužívania dôverných informácií a trhových manipulácií je jednou z kľúčových úloh Compliance oddelenia rozpoznávať a riadiť konflikty záujmov, ako aj vykonávať priebežný dohľad a prípadne upravovať opatrenia vykonané zo strany Partner Bank. Partner Bank vykonala rozsiahlu analýzu potenciálnych konfliktov záujmov.

Identifikované konflikty záujmov sú zaznamenané do registra a vyhodnocované Compliance oddelením. Prostredníctvom prijatia vhodných opatrení banka riadi konflikty záujmov, pokiaľ sa im úplne nedá zabrániť.

Tieto opatrenia zahŕňajú napríklad:

- vytvorenie dôverných zón v rámci banky a monitorovanie obchodov zamestnancov, aby sa sťažilo zneužívanie insider informácií.
- pravidelné náhodné kontroly kvality poradenstva zmluvne viazaných finančných agentov na základe predloženej zmluvnej dokumentácie.
- stanovenie pravidiel, že kľúčové osoby sa musia zdržať účasti na rozhodnutiach, ak by sa v nich vyskytovali konflikty záujmov.

Zároveň sú nasadené opatrenia ku kontrole určitých oblastí, resp. relevantných osôb, ktorých záujmy by mohli kolidovať s inými záujmami vrátane záujmov Partner Bank a priebežne sú uskutočňované opatrenia na zabránenie vzniku konfliktov záujmov. Ak sa konfliktu záujmov nedá zabrániť aj navzdory organizačným a administratívnym opatreniam Partner Bank, je úlohou Partner Bank vyriešiť tento konflikt záujmov v záujme klienta. Týmto riešením môže byť informovanie klienta o konflikte záujmov alebo taktiež odstúpenie od možného obchodu. K informovaniu môže dôjsť iba vtedy, ak nie je možné žiadne iné riešenie.

Banka definovala – podľa veľkosti a organizačnej štruktúry – oblasti utajenia, aby zabránila výmene informácií medzi osobami, ktorých činnosť by mohla vyvolať konflikt záujmov. Ak sa v individuálnych prípadoch nedá vyhnúť výmene informácií medzi definovanými oblasťami, u ktorých by mohlo dôjsť ku konfliktu záujmov, je potrebné oznámiť zodpovednému zamestnancovi Compliance oddelenia, ktorý potom prijme príslušné opatrenia. Dôverné oblasti sa neustále prispôbujú organizačným zmenám v rámci banky.

Priebežne prebiehajú školenia spolupracovníkov a poskytovateľov finančných služieb banky. Navyše boli vydané smernice, ktoré upravujú vlastné obchody spolupracovníkov a poskytovateľov finančných služieb a majú za cieľ zabrániť konfliktom záujmov medzi klientmi a spolupracovníkmi, resp. poskytovateľmi finančných služieb Partner Bank.

Okrem toho informuje, aké konflikty záujmov boli zistené, ktoré sú však pre ekonomickú činnosť také dôležité a okrem toho v danej oblasti obvyklé, že nie je možné im úplne zabrániť, a podľa akých kritérií majú byť posudzované malé darčeky a pozvania:

Prijatie a poskytnutie odmien a provízií

Informovanie o výhodách v prípade závislého investičného poradenstva¹:

Ako závislý poradca môže Partner Bank AG od tretích² osôb dostávať výhody alebo tretím osobám vyplácať výhody – za podmienky, že výhoda

- súvisí so službou týkajúcou sa cenných papierov alebo vedľajšou službou a
- oprávňuje ju opatrenia pre zlepšenie kvality pre investorov.

Partner Bank ponúka svojim klientom závislé investičné poradenstvo v spojení s prístupom k širokému spektru vhodných finančných nástrojov tretích poskytovateľov produktov bez úzkej väzby na banku. Okrem toho ponúka Partner Bank svojim klientom prístup k výkonnému online klient-skému servisu a v krajinách, v ktorých je aktívna, ponúka svojim klientom sieť poskytovateľov finančných služieb dostupných na mieste.

Prijatie výhod v prípade správy portfólia:

V prípade správy portfólia sa prípadná finančná podpora tretej strany bez výnimiek odovzdáva klientovi.

- **Odmeny voči Partner Bank:**

Provízia za uzavretie (jednorazovo).

Partner Bank obdrží za sprostredkovanie investičných fondov alebo štruktúrovaných produktov klientovi od emitentov alebo tretích osôb čiastočnú províziu vo forme redukcie/zľavy z prirážky za vydanie. Z nej obdrží poskytovateľ finančných služieb za jeho činnosť jednorazový odmenu (viď. nižšie).

Trvalá provízia (priebežne):

Partner Bank pri sprostredkovaní investičných fondov alebo štruktúrovaných produktov klientovi od emitentov alebo tretích strán obvykle dostáva časovo rozdelenú odmenu (trvalá provízia tzv. Bestandprovision). Táto časovo rozdelená odmena sa vypočíta ako percentuálny podiel z hodnoty držaných podielov a závisí od emitenta a typu finančného nástroja.

Je možné, že Partner Bank od emitenta alebo tretích strán pri upisovaní obdrží jednorazový odmenu za svoje poskytnuté služby – aj vo forme zliav. Poskytovateľ finančných služieb môže z tejto odmeny za svoju službu obdržať jednorazovú časť odmeny. V rámci správy portfólia sú všetky prípadné odmeny od tretích strán postúpené klientom.

Prijímanie týchto odmien umožňuje Partner Bank budovať a rozvíjať infraštruktúru na vykonávanie služieb.

- **Odmeny zamestnaným pracovníkom banky Partner Bank:**

Mzdový systém zamestnaných pracovníkov Partner Bank môže obsahovať aj variabilný mzdový podiel, závislý od obratu a veľkosti úschovy klienta.

- **Vyplatené provízie poskytovateľom finančných služieb:**

Poskytovateľ finančných služieb dostáva od Partner Bank za svoju činnosť provízie. K tomu je poskytovateľovi finančných služieb vyplatený poplatok alebo jeho časť, ktorú Partner Bank účtuje klientovi za sprostredkované finančné nástroje. Výška poplatku za sprostredkovanie v žiadnom prípade nesmie prekročiť prirážky súvisiace s výdavkami, ktoré emitent uvádza v príslušnom predajnom prospekte. Okrem toho môže poskytovateľ finančných služieb za svoju činnosť dostať aj odmenu podľa zásady časového pomeru, ktorú Partner Bank vyplatil emitent alebo tretia osoba, alebo časť z nej. Konkrétna výška závisí aj od emitenta a druhu finančného nástroja. Pri určitých finančných nástrojoch môže byť časť poplatkov a výdavkov vyplatených Banke (napr. poplatok za uzavretie/agio, poplatky súvisiace s cennými papiermi a pod.) postúpená poskytovateľovi finančných služieb. Za sprostredkovanú majetkovú správu portfólia dostane poskytovateľ finančných služieb podiel na poplatku za spracovanie, resp. mu môže byť taktiež poskytnutý podiel na poplatku za správu ako pomerná odmena. Emisný príplatok/spracovateľský/základný sprostredkovateľský poplatok bude Partner Bank vyúčtovaný klientovi. Výška emisného príplatku je stanovená v príslušnom prospekte. Poskytovanie provízií umožňuje poskytovateľovi finančných služieb budovanie infraštruktúry na realizáciu jeho služieb. Platby provízií poskytovateľom finančných služieb môžu byť zo strany Partner Bank obmedzené v prípade nesprávneho poskytovania služieb.

- **Vecné odmeny:**

Partner Bank dostáva a poskytuje malé pozvania a dary, napr. vo forme opatrení v rámci ďalšieho vzdelávania, týkajúceho sa príslušných produktov alebo odmien obvyklých v obchode (napr. pozvánky na kultúrne podujatia, obchodné stretnutia v obvyklých reštauráciách). Výška vecných odmien, ktoré Partner Bank obdrží, je závislá od príslušného emitenta produktu. Pokiaľ ide o prijímanie pozvaní a darov, Partner Bank vypracovala smernice, ktoré upravujú rámec prijateľnosti prijímania darov.

- Klient sa môže na www.fma.gv.at pod bodom „Spotrebitelia a investori“, „Trhové odmeny“ informovať o výške trhových odmien. Tieto boli zostavené zákonným zastúpením záujmov poskytovateľov finančných služieb Hospodárskej komory Rakúska a sú odporúčaním Úradu pred dohľad nad finančným trhom (FMA). Dodržiavanie listiny upravujúcej konflikty záujmov sleduje osoba poverená compliance a preveruje interná revízia. Zhrnutím do listiny upravujúcej konflikty záujmov sa realizujú zákonné ustanovenia WAG 2018, ako aj delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2017/565 z 25. apríla 2016., ktoré sa týkajú informovania klientov o zaobchádzaní s konfliktami záujmov, ako aj popisu informácií o výhodách.

¹Výhody: Výhody sú poplatky, provízie (napr. trvalé provízie) a iné monetárne a nemonetárne výhody.

²Tretie strany: emitenti, poskytovatelia produktov, predajní partneri.

D) ZÁSADY PARTNER BANK OHĽADOM PLNENIA POKYNOV (REALIZAČNÁ POLITIKA)

Za účelom ochrany záujmov klientov a investorov informuje Partner Bank o svojich vykonávacích smerniciach, ktoré sú platné pre obchod s cennými papiermi. Tieto smernice boli vytvorené pre klientov Partner Bank a popisujú podstatné postupy obchodu s cennými papiermi v Partner Bank.

Model obchodovania Partner Bank

Klient môže banku Partner Bank poveriť tak nákupom jednotlivého cenného papiera, ako aj správou majetku, aj keď ťažisko obchodnej činnosti Partner Bank spočíva v štandardizovanej správe majetku. V Partner Bank sú prostriedky zvyčajne investované pre privátnych klientov. Partner Bank momentálne nekoná sama z nedostatku priameho prepojenia na burzu, ale využíva pritom medzinárodne činných obchodných partnerov (Intermediäre), pričom ich náklady môžu byť potom ďalej zúčtované ako „cudzí poplatky“.

I. Prednosť pokynov klienta

1. Pri plnení pokynov klienta na nákup alebo predaj sa Partner Bank riadi pokynmi klienta. Pokyn klienta je vždy prvoradý.

2. Klient bude výslovne upozornený na to, že v dôsledku jeho pokynu sa nebudú uplatňovať nižšie uvedené princípy a že Partner Bank môže byť v dôsledku jeho pokynu zabránené dosiahnuť najlepší možný výsledok pre klienta.

II. Pokyny klienta

1. Druhy pokynov / Cenový alebo kurzový limit

Príkazy sa vykonávajú podľa štandardu „Bestens-Order / Market Order“. To znamená, že Partner Bank nezohľadňuje žiadne cenové alebo kurzové limity a klient akceptuje kurz dosiahnutelný k okamihu transakcie. Tým zostáva požadovaný vklad kapitálu /výnos z predaja neistý.

2. Postúpenie pokynov

Postupovanie príkazov prebieha zásadne v ten istý deň – za predpokladu, že sú namerané do 10:00 hod. v internom systéme a prebehla skúška príkazu, resp. krytia.

3. Systémové výpadky a ďalšie udalosti

V prípade nepredvídateľných udalostí (napr. systémových výpadkov) môže byť Partner Bank nútená zvoliť iné druhy vykonania príkazu než tie stanovené v realizačnej politike. Aj v týchto prípadoch sa bude Partner Bank snažiť dosiahnuť čo najlepšie vykonanie

III. Investičné fondy

Naša realizačná politika sa v súlade s § 62 ods. 2 WAG 2018 nepoužíva na vydávanie a rušenie investičných fondov, investičných fondov nehnuteľností a podielov na zahraničných kapitálových investičných fondoch.

IV. Realizácia mimo regulovaného trhu alebo multilaterálneho obchodného systému

Ak sa cenné papiere neobchodujú na obchodnom mieste, resp. MTF alebo OTF, môže dôjsť k realizácii objednávky mimo regulovaného trhu, napr. prostredníctvom mimoburzového obchodu. Tu sa predpokladá osobitný súhlas klienta vo forme všeobecnej dohody, ktorá sa výslovne udeľuje zmluvným podpisom.

V. Oznámenie o spojení klientských pokynov

Partner Bank spracováva pokyny jednotlivých klientov spolu len vtedy, keď sa neočakáva, že spojenie pokynov je pre ktoréhokoľvek klienta nevýhodné.

VI. Realizácia z vlastných zásob Banky

Môže sa stať, že pokyny budú čiastočne vykonané inak ako je vedené v tabuľke v bode VII. 5, a to na vlastný účet Partner Bank. Banka preberá pritom od klienta finančné nástroje ako nákupca alebo dodáva finančné nástroje ako predajcu. Na tento účel sa zakaždým využívajú záverečné kurzy na burze alebo aj tie, ktoré dorazia k časovému bodu realizácie, najlepšie nákupné alebo predajné kurzy na burze toho dňa, kedy pokyn klienta dorazil v rámci interného systému na oddelenie cenných papierov.

VII. Zásady najvýhodnejšej realizácie

1. Kritériá, ktoré sa pri optimálnom vykonaní zohľadňujú

S cieľom realizácie obchodov v rámci správy majetku a s cieľom realizácie príkazov na kúpu a na predaj sa uplatňujú tieto kritériá:

- Kurz/cena a náklady
- Kvalita napojenia

Pre privátnych klientov sú celkové náklady objednávky rozhodujúcim kritériom pre výber optimálneho miesta realizácie. Celkové náklady vyplývajú z kurzu/ceny finančného nástroja a zo všetkých nákladov, ktoré

ré klientovi vzniknú a ktoré bezprostredne súvisia s vykonaním zákazky, a to vrátane poplatkov za miesto realizácie, za clearing a spracovanie, poplatkov za zmenu miesta uskladnenia, príp. iné poplatky, ktoré sú v súvislosti s vykonaním zákazky platené tretím osobám.

2. Kategórie finančných nástrojov

Klienti Partner Bank si môžu prostredníctvom nej objednať finančné nástroje, ktoré spadajú do jednej z uvedených kategórií a ktoré Partner Bank ponúka.

- Akcie a porovnateľné hodnoty investičných cenných papierov
- Dlhopisy a porovnateľné pohľadávkové cenné papiere
- Exchange Traded Funds (ETF)
- Štruktúrované cenné papiere a produkty využívajúce pákový efekt
- Certifikáty
- Opčné listy

Detailný popis skupín produktov nájdete v bode E) „Šance a riziká v obchode s cennými papiermi“.

3. Rozsah platnosti

Vykonávacie smernice spĺňajú zákonné požiadavky týkajúce sa záruky najvyššej úrovne ochrany pre privátnych klientov. Partner Bank uplatňuje uvedené vykonávacie smernice aj v prípade profesionálnych klientov, a ustupuje preto od prijatia zvláštnych smerníc.

Zásady realizácie uvedené v tejto smernici neplatia pre:

- Konkrétne finančné nástroje, ktoré sú kupované priamo od Partner Bank za pevnú cenu, resp. sú Partner Bank predávané (obchod s pevne stanovenou cenou).
- Výdaj a zrušenie podielov na fondoch na tuzemských investičných fondoch a fondoch nehnuteľností a zahraničných kapitálových fondoch, ktoré sú schválené na predaj, ak k tomu dôjde prostredníctvom depozitnej banky fondu.

4. Stanovenie optimálnych spracovateľských miest

Partner Bank ohodnotila svoje spracovateľské miesta na základe vyššie uvedených kritérií a ako svoje spracovateľské miesto pre kategórie finančných nástrojov uvedené v bode VII. 2 určuje terajšie spracovateľské miesto – ako je opísané v bode VII.5 Zákazky na upísanie emisií budú v zásade preposielané emitentovi, vedúcemu emisií či členovi emisného konzorcia, ktoré je určené emitentom. K realizácii predajov dôjde s ohľadom na celkovú finančnú odmenu pri tých miestach realizácie, pri ktorých je to možné bez zmeny miesta uloženia. Ak to nie je možné, postupuje sa podľa informácií uvedených v tabuľke:

5. Určenie spôsobov realizácie podľa skupín pokynov

Finančný nástroj/Cenný papier	Miesto realizácie	Prostredníctvom obch. partnera Partner Bank
Rakúske akcie a porovnateľné hodnoty investičných cenných papierov a vkladov v dcérskych spoločnostiach	Xetra Viedeň alebo mimoburzové	ViTrade/RBI/Baader Bank/Interactive Brokers
Zahraničné akcie (USA a Nemecko)	Xetra Frankfurt/Parkettbörse/NYSE/AMEX/NASDAQ/ NYSE ARCA	ViTrade/RBI/Baader Bank/ Interactive Brokers
Zahraničné akcie (zvyšok Európy)	Tuzemská burza	Hauck&Aufhäuser/ ViTrade/RBI/Baader Bank/ Interactive Brokers
Zahraničné akcie (Kanada, Hongkong, Japonsko)	Tuzemská burza	Hauck&Aufhäuser/ ViTrade/RBI/Baader Bank/ Interactive Brokers
Exchange Traded Funds (ETFs)	Xetra Frankfurt	Baader Bank/ViTrade/RBI
Pôžičky Rakúsko	Burza alebo mimoburzové	Veľké rakúske banky/ViTrade/ Hauck u. Aufhäuser/RBI/Interactive Brokers
Medzinárodné pôžičky	Burza alebo mimoburzové	Hauck & Aufhäuser/ViTrade/RBI/Interactive Brokers
Certifikáty, opčné listy	Euwax Stuttgart/Scoach/Frankfurter Termín a burza s certifikátmi/emitent (OTC)	ViTrade/RBI/Interactive Brokers/Baader Bank

Tuzemská burza = označenie burzy, v ktorej hospodárskom okolí sa nachádza sídlo a/alebo riaditeľstvo emitenta. V ojedinelých prípadoch môže byť v záujme klienta nutné odstúpiť od daného postupu (napr. z dôvodu výpadkov systému či úpravy denominácie alebo v prípade výpomocí, ktoré vyplývajú z dodania cenných papierov). Zákazky pre neuvedené burzy, resp. produkty, budú realizované podľa možností. Ak nebude realizácia možná, bude táto informácia čo najskôr oznámená klientovi.

V prípade nejasných inštrukcií od klienta bude zákazka vyhotovená podľa týchto jasných inštrukcií.

Vždy aktuálnu realizačnú politiku nájdete aj na našich webových stránkach www.partnerbank.at

6. Informácie o dosiahnutej kvalite vykonania

<https://www.partnerbank.at/sk/zakonom-pozadovane-informacie>

E) VYHLIADKY A RIZIKÁ V OBCHODE S CENNÝMI PAPIERMI PODĽA WAG 2018

Úvodná poznámka

V nasledujúcej časti sú popisované rôzne investičné produkty a s nimi spojené vyhladky a riziká.

Pod pojmom riziko sa rozumie nedosiahnutie očakávaných výnosov z vloženého kapitálu a/alebo strata vloženého kapitálu vedúca až k jeho celkovej strate, pričom toto riziko môže vyplývať z produktu samotného, z trhov alebo emitenta. Nie vždy je možné tieto riziká vopred rozpoznať, takže jeho nasledujúce znázornenie nemožno považovať za konečné.

V každom prípade závisí riziko jednotlivých prípadov vždy od bonity emitenta daného produktu, čomu musí investor venovať mimoriadnu pozornosť.

Popis investičných produktov sa orientuje na najobvyklejšie znaky produktov. Rozhodujúca je však vždy úprava konkrétneho produktu. Existujúci popis nemôže preto nahradiť dôkladné overenie konkrétneho produktu zo strany investora.

Indikátory, ktoré vedú k rozhodnutiu o nákupe a predaji:

- základné dáta o podniku
- príslušnosť k odvetviu a pozícia podniku na trhu
- trvalý rozvoj podniku (podnikateľská stratégia, rast, bilancia)
- technická analýza akcií
- ocenenie akcií prostredníctvom pomeru kurz-zisk (v porovnaní s priemerom v príslušnom odvetví)
- rating/zaradenie podľa analytikov
- rizikový management

Hodnotenie podľa týchto indikátorov sa neuskutočňuje podľa vyššie uvedených posúdení, ale vo forme flexibilného systému závislého od situácie na trhu a pozície podniku.

Uvedené rizikové zaradenie

Rizikové zaradenie každého produktu majetkovej správy alebo finančného nástroja podáva informáciu o citlivosti obsiahnutej hodnoty a výraznosti nižšie uvedených investičných rizík.

1. Všeobecné investičné riziká

Menové riziko

Ak ide o obchod v cudzej mene, potom výnos príp. vývoj hodnoty tohto obchodu nezávisí iba od miestnych výnosov cenných papierov na zahraničnom trhu, ale je podstatne závislá aj od vývoja výmenného kurzu zahraničnej meny vo vzťahu k základnej mene investora (napr. k euru). Zmena výmenného kurzu môže preto výnos a hodnotu investície

zvýšiť alebo znížiť.

Riziko prevodu

Pri obchodoch, ktoré majú vzťah k zahraničiu (napríklad zahraničný dlžník) existuje – v závislosti od príslušnej krajiny – dodatočné riziko, že kvôli politickým alebo devízovo-právnym opatreniam realizácia investície nebude možná alebo bude sťažená. Ďalej môžu vzniknúť problémy pri realizácii pokynov. Pri obchodoch v zahraničnej mene môžu uvedené opatrenia viesť aj k tomu, že zahraničná mena prestane byť voľne zameniteľná.

Riziko krajiny

Riziko krajiny je riziko bonity (platobná schopnosť) príslušnej krajiny. Ak príslušná krajina predstavuje politické alebo hospodárske riziko, potom to môže mať negatívne vplyvy na všetkých partnerov usadených v tejto krajine.

Riziko likvidity

Možnosť v ktoromkoľvek období investíciu nakúpiť, predáť, príp. vyrovnáť za tržové ceny sa nazýva obchodovateľnosť (= likvidita). O likvidnom trhu je možné hovoriť vtedy, keď investor môže obchodovať so svojimi cennými papiermi bez toho, aby už priemerne veľký pokyn (meraný podľa objemu obratu obvyklého na danom trhu) viedol k prílišným citelným kurzovým výkyvom a mohol byť realizovaný len na výrazne zmenenej úrovni kurzu.

Riziko bonity a emitentov

Pod rizikom bonity sa rozumie nebezpečenstvo platobnej neschopnosti partnera, t.j. jeho možná prípadná neschopnosť plniť svoje záväzky v stanovenom termíne alebo vôbec, ako napr. vyplatenie dividend, vyplatenie úrokov, splatenie atď. Alternatívnymi výrazmi pre riziko bonity je riziko dlžníkov alebo emitentov. Toto riziko je možné odhadnúť pomocou takzvaného „ratingu“. Rating je odstupňovanie hodnotenia na účely posudzovania bonity emitentov. Rating zostavujú ratingové agentúry, pričom je hodnotené najmä riziko bonity a riziko krajiny Ratingová škála obsahuje hodnotenie od „AAA“ (najlepšia bonita) až po „D“ (najhoršia bonita).

Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplýva z možnosti budúcich zmien úrovne úrokov na trhu. Stúpajúca úroveň úrokov na danom trhu vedie počas doby trvania pôžičiek s pevným úročením ku kurzovým stratám, klesajúca úroveň úroku na danom trhu vedie ku kurzovým ziskom.

Kurzové riziká

Pod kurzovým rizikom sa rozumejú možné výkyvy hodnoty jednotlivých investícií. Kurzové riziko môže u záväzkových obchodov (napr. termínovaných devízových obchodov, futurít, upisovaní opcií) vyžadovať zabezpečenie (Margin - záloha u termínovaných obchodov) príp. zvýšiť ich výšku, t.j. viazať likviditu.

Riziko celkovej straty

Pod rizikom celkovej straty sa rozumie riziko, že investícia sa môže stať bezcennou, napr. na základe jej konštrukcie vo forme termínovaného práva. K celkovej strate môže dôjsť najmä vtedy, keď emitent cenného papiera už nie je schopný z hospodárskych alebo právnych dôvodov plniť svoje platobné povinnosti (insolventnosť: riziko emitentov).

Nákup cenných papierov na úver

Nákup cenných papierov na úver predstavuje zvýšené riziko. Úver musí byť splatený nezávisle od výsledku investície. Okrem toho úverové náklady znižujú výnos.

Záruky

Termín „Záruka“ je možné používať v rôznych významoch. Na jednej strane sa tým rozumie prísľub jedného z emitentov rôznych tretích osôb, s ktorou tretia osoba zabezpečuje splnenie záväzkov emitenta. Na druhej strane môže ísť o prísľub samotného emitenta zrealizovať určitú službu nezávisle od vývoja určitých ukazovateľov, ktoré by boli rozhodujúce pre rozsah záväzkov emitenta. Záruky sa však môžu vzťahovať aj na najrôznejšie ďalšie okolnosti.

Kapitálové záruky majú zvyčajne platnosť len k dátumu ukončenia platnosti (splatenosti), preto počas doby platnosti môže dochádzať k výkyvom kurzu (kurzové straty). Kvalita kapitálové záruky v podstatnej miere závisí od bonity poskytovateľa záruky.

Daňové aspekty

O všeobecných daňových aspektoch rozličných investícií môžu banka alebo poskytovateľ finančných služieb podať len nezáväzné informácie. Posúdenie vplyvov investície na osobnú daňovú situáciu by malo byť vykonané v spolupráci s daňovým poradcom.

Riziká na burzách, najmä na sekundárnych trhoch (napr. Východná Európa, Latinská Amerika, atď.)

S veľkou časťou búrz na sekundárnych trhoch neexistuje priame spojenie, t.j. všetky pokyny musia byť postúpené ďalej telefonicky. Pri tom môže dôjsť k chybám príp. k časovým oneskoreniam.

Na niektorých sekundárnych akciových trhoch sú limitované pokyny na nákup a predaj v zásade nemožné. Limitované pokyny môžu byť preto zadane až po príslušnej telefonickkej konzultácii s miestnym maklérom, čo môže viesť k určitému časovému oneskoreniu. Môže sa však stať, že takéto limity vôbec nebude možné zrealizovať.

Na niektorých akciových burzách je ťažké nepretržite získavať aktuálne kurzy, čo sťažuje aktuálne ocenenie existujúcich pozícií klientov.

Ak je na burze zastavený obchodný zápis, môže to znamenať, že predaj týchto papierov cez príslušnú nákupnú burzu už nie je možný. Prevod na inú burzu môže takisto spôsobiť problémy.

U niektorých búrz na sekundárnych trhoch otváracie hodiny zďaleka nezodpovedajú západoeurópskemu štandardu. Krátke otváracie doby, asi tri alebo štyri hodiny denne, môžu viesť k nedostatkom príp. k nezohľadneniu pokynov týkajúcich sa akcií.

2. Obligácie / dlhopisy / záučetelné cenné papiere

Definícia

Obligácie (= dlhopisy, záučetelné cenné papiere) sú cenné papiere, v ktorých sa vystavovateľ (= dlžník, emitent) zaväzuje majiteľovi (= veriteľ, kupujúci) zaplatiť úroky za poskytnutý kapitál a vrátiť poskytnutý kapitál podľa podmienok obligácie. Okrem týchto obligácií v užšom zmysle slova existujú aj dlhopisy, ktoré sa od spomenutých znakov a nasledujúceho popisu značne odlišujú. Poukazuje sa najmä na dlhopisy popísané v odseku „štruktúrované produkty“. Práve v tejto oblasti teda platí, že pre špecifické riziká produktu nie je rozhodujúce označenie „obligácia“ alebo „dlhopis“, ale konkrétna podoba produktu.

Pri kúpe obligácie sa vyúčtujú naakumulované úroky. Naakumulované úroky zodpovedajú narastajúcim nárokom na úroky, ktoré majú byť zaplatené kupujúcim obligácie s kupónom predávajúcemu.

Výnos

Výnos z obligácie sa skladá z úročenia kapitálu a prípadného rozdielu medzi nákupnou cenou a cenou dosiahnutou pri predaji/splatení.

Z uvedeného dôvodu môže byť výnos stanovený vopred len v prípade, že je obligácia držaná až do doby jej splatenia. Pri variabilnom úročení obligácie nie je možné vopred uviesť údaj o výnose. Ako porovnávací

ukazovateľ pre výnos sa použije výnos (konečnej splatnosti), ktorý sa vypočíta podľa obvyklých medzinárodných meradiel. Ak obligácia ponúka výnosy výrazne vyššie ako je výnosnosť obligácií s porovnateľnou dobou platnosti, musia na to existovať mimoriadne dôvody, napr. zvýšené riziko bonity.

Pri predaji pred splatením je dosiahnuteľná predajná cena neistá, výnos môže byť preto vyšší alebo nižší ako bola pôvodne vypočítaná výnosnosť. Pri výpočte výnosu je potrebné zohľadniť aj nákladové zaťaženie.

Riziko bonity

Existuje riziko, že dlžník nemôže vôbec splniť svoje záväzky alebo ich môže splniť len čiastočne, napríklad platobná neschopnosť. V rozhodnutí o investícii musí byť preto zohľadnená aj bonita dlžníka. Návodom pri posudzovaní bonity dlžníka môže byť takzvaný rating (= posúdenie bonity dlžníka prostredníctvom nezávislej ratingovej agentúry). Rating „AAA“ príp. „Aaa“ znamená najlepšiu bonitu (napr. rakúske spolkové obligácie (Bundesanleihen)), čím horší je rating (napr. rating B alebo C), tým vyššie je riziko bonity – tým vyššie je pravdepodobne aj úročenie (riziková prémie) cenného papiera na náklady zvýšeného rizika nedostatkov dlžníka (riziko bonity). Investície s porovnateľným ratingom BBB alebo lepšie sa označujú názvom „Investment grade“ (stupeň investície).

Kurzové riziko

Ak je obligácia držaná až do konca doby platnosti, dostane klient pri splatení výnos dohodnutý v podmienkach obligácie. V tejto súvislosti musí byť brané do úvahy – pokiaľ to emisné podmienky stanovujú – riziko predčasnej výpovede zo strany emitenta.

V prípade predaja pred ukončením platnosti je vyplatená trhovú cenu (kurz). Táto sa riadi ponukou a dopytom, ktoré okrem iného závisia od aktuálnej úrovne úrokov. Napríklad pri pevne úročených obligáciách bude kurz klesať, ak úroky pre porovnateľné obdobie stúpajú, a naopak obligácia bude mať vyššiu hodnotu, keď úroky pre porovnateľné obdobie klesajú.

Rovnako môže mať na kurz obligácie vplyv aj zmena bonity dlžníka. V prípade variabilne úročených obligácií v vyrovnávajúcej sa alebo v vyrovnanej úrokovej krivke je kurzové riziko podstatne vyššie v prípade obligácií, ktorých úročenie je prispôbené úrokom na kapitálových trhoch, ako v prípade obligácií, ktorých úročenie závisí od výšky úrokov na peňažných trhoch.

Rozsah kurzovej zmeny obligácie ako reakcia na zmenu úrovne úrokov je popísaný ukazovateľom „Doba obehu“ („Duration“). Doba obehu závisí od zostávajúcej doby platnosti obligácie. Čím dlhšia je doba obehu, tým intenzívnejšie pôsobia zmeny 11 všeobecnej úrokovej úrovne na kurz, a to tak v pozitívnom, ako aj v negatívnom zmysle.

Riziko likvidity

Obchodovateľnosť obligácií môže závisieť od rôznych faktorov, napr. od objemu emisie, zostávajúcej doby platnosti, burzových zvyklostí, situácie na trhu. Obligácia môže byť len ťažko scudziteľná alebo vôbec nescudziteľná a v takomto prípade je potrebné držať ju až do jej splatenia.

Obchod s obligáciami

S obligáciami sa obchoduje na burze alebo mimo burzy. Banka v zásade môže pri určitých obligáciách na požiadanie oznámiť nákupný a predajný kurz. Neexistuje však žiaden nárok na ich obchodovateľnosť.

V prípade obligácií, s ktorými sa obchoduje na burze, sa môžu kurzy, ktoré sú tvorené na burze, značne odlišovať od cien mimo burzy. Doložkou o limite je možné riziko slabého obchodu obmedziť.

Niektoré osobitné prípady obligácií doplnkového kapitálu

Doplnkové kapitálové dlhopisy

V tomto prípade ide o obligácie rakúskych bánk s nižším rankingom, pri ktorých dochádza k úročeniu iba v prípade zodpovedajúcich ročných prebytkov (pred pohybom rezerv). Splatenie kapitálu pred likvidáciou sa uskutočňuje iba za podmienky pomernej zrážky prípadných čistých strát počas celkovej doby platnosti doplnkovej kapitálovej obligácie.

Obligácie s nižším rankingom

V tomto prípade ide o obligácie, u ktorých sa investorovi v prípade likvidácie alebo konkurzu obligačného dlžníka zaplatí až vtedy, keď už boli zaplatené všetky ostatné záväzky obligačného dlžníka, ktoré nemajú nižší ranking. Započítanie nároku na spätné zaplatenie kapitálu poskytnutého za obligácie s nižším rankingom s pohľadávkami obligačného dlžníka je vylúčené.

Ďalšie informácie o zvláštnych formách obligácií, ako napr. opčné obligácie, obligácie zameniteľné za akcie, zerobondy, poskytnú klientský poradca.

3. Akcie

Definícia

Akcie sú cenné papiere, ktoré potvrdzujú podiel na podniku (akciové spoločnosti). K najdôležitejším právam akcionára patrí podiel na zisku podniku a právo hlasovania na valnom zhromaždení spoločníkov. (Výnimka: prioritné akcie)

Výnos

Výnos z investícií do akcií sa skladá z platieb dividend a kurzových ziskov/strát akcie a nemôže byť s istotou predpovedaný. Dividenda je zisk podniku vyplatený na základe uznesenia valného zhromaždenia. Výška dividendy je stanovená buď v absolútnej čiastke na akciu alebo v percentách k nominálnej hodnote akcie. Výnos dosiahnutý z dividendy vo vzťahu ku kurzu akcie sa nazýva výnosnosťou dividendy. Tieto sú spravidla podstatne nižšie ako percentuálne vyjadrená dividenda.

Podstatnejšia časť výnosov z investícií do akcií vyplýva spravidla z vývoja hodnoty/kurzu akcie (pozri kurzové riziko).

Kurzové riziko

Akcia je cenný papier, s ktorým sa vo väčšine prípadov obchoduje na burze. Kurz sa spravidla stanovuje denne podľa ponuky a dopytu. Investície do akcií môžu viesť k značným stratám.

Vo všeobecnosti sa kurz akcie orientuje na hospodársky vývoj v podniku, ako aj na všeobecné hospodárske a politické rámcové podmienky. Aj iracionálne faktory (voľby, názory) môžu ovplyvniť vývoj kurzu a tým aj výnos z investície.

Bonitné riziko

Akcionár sa podieľa na podnikaní. Najmä v dôsledku insolventnosti podniku sa jeho účasť môže stať bezcennou.

Riziko likvidity

U cenných papierov s obmedzeným trhom môže byť obchodovateľnosť (najmä kótovanie na neregulovaných trhoch, obchod OTC) problematická.

Aj v prípade kótovania akcie na viacerých burzách môže dôjsť k rozdielom obchodovateľnosti na rôznych medzinárodných burzách (napr. kótovanie americkej akcie vo Frankfurtu).

Obchod s akciami

Obchod s akciami prebieha na burze, sčasti aj mimo burzy. Pri obchode na burze musia byť brané do úvahy príslušné zvyklosti burzy (konečná jednotka, druhy pokynov, úprava ohľadom valút atď.). Ak je akcia kótovaná na rôznych burzách v rôznej mene (napr. americká akcia kótovaná na frankfurtskej burze v Euro), kurzové riziko obsahuje aj menové riziko. Ďalšie informácie k tomu poskytne klientský poradca.

Pri nákupe akcie na zahraničnej burze je treba dbať na to, že zahraničná burza si bude kalkulovať okrem obvyklých bankových výdavkov aj „cudzí výdavky“. O ich presnej výške poskytne informácie klientský poradca.

4. Investičné fondy

Domáce investičné fondy

Všeobecne

Podielové listy v rakúskych investičných fondoch (investičné certifikáty) sú cenné papiere, ktoré potvrdzujú spoluvlastníctvo na určitom investičnom fonde. Investičné fondy investujú peniaze majiteľov podielov podľa princípu rozloženia rizika. Tri hlavné typy sú obliagačné fondy, akciové fondy ako aj zmiešané fondy, ktoré investujú do obligácií aj do akcií. Fondy môžu investovať do domácich a/alebo zahraničných hodnôt.

Investičné spektrum domácich investičných fondov obsahuje okrem cenných papierov aj nástroje peňažného trhu, likvidné finančné investície, finančné deriváty a podiely v investičných fondoch. Investičné fondy môžu investovať do domácich aj zahraničných hodnôt.

Ďalej sa rozlišuje medzi vyplácajúcimi (dividendovými) fondmi, tezaurujúcimi (úložnými) fondmi a zastrešujúcimi fondmi. V protiklade k dividendovým fondom u tezaurujúcich fondov nedochádza k vyplácaniu výnosov, namiesto toho sa tieto ďalej investujú. Zastrešujúce fondy naproti tomu investujú do domácich a/alebo do zahraničných fondov. Záručné fondy sú spojené s príslušným záväzným príslubom poskytovateľa záruky, ktorého stanovila fondová spoločnosť, ohľadom vyplácania dividend počas určitej doby, spätného zaplatenia kapitálu alebo ďalšieho rozvoja hodnôt.

Výnos

Výnos investičných fondov sa skladá z ročných dividend (pokiaľ ide o vyp-

lácajúce (dividendové) a nie tezaurujúce fondy) a z rozvoja vypočítanej hodnoty fondu a nemôže byť stanovený vopred. Vývoj hodnoty závisí od investičnej politiky stanovenej v rámci podmienok fondu, ako aj od vývoja trhu u jednotlivých častí majetku fondu. Podľa štruktúry fondu musia byť preto zohľadnené aj rizikové upozornenia týkajúce sa obligácií, akcií, ako aj opčných listov.

Kurzové riziko/riziko ocenenia

Podiely vo fondoch môžu byť za normálnych okolností kedykoľvek vrátené za cenu spätnéj kúpy. V prípade mimoriadnych okolností môže byť spätná kúpa až po predaj majetkových hodnôt podniku a nadobudnutie výnosov z predaja prechodne zrušené (pozastavené). O prípadných nákladoch príp. dátume realizácie pokynu na nákup alebo predaj poskytne informácie klientský poradca. Doba platnosti fondu sa riadi ustanoveniami fondu a spravidla je neohraničená. Do úvahy musí byť brané to, že na rozdiel od obligácií pri podieloch v investičných fondoch nie je spravidla uvedená splatnosť a teda ani fixný kurz v čase splatnosti. V prípade investície do fondu závisí riziko – ako už bolo uvedené v kapitole Výnos – od investičnej politiky a od vývoja trhu. Stratu nie je možné vylúčiť. Napriek možnosti spätného odkúpenia za normálnych okolností v každom čase sú investičné fondy investičnými produktmi, ktoré majú ekonomický zmysel len v prípade dlhšej doby investovania. S fondmi je možné zhodovať – podobne ako s akciami – aj na burzách. Kurzy, ktoré sú tvorené na príslušných burzách, sa môžu líšiť od ceny za spätné odkúpenie. V tejto súvislosti platia upozornenia ohľadom rizík, ktoré platia aj v prípade akcií.

Daňové vplyvy

Podľa typu fondu je odlišné aj zaobchádzanie s výnosmi z daňového hľadiska.

Zahraničné kapitálové fondy

Zahraničné kapitálové fondy podliehajú zahraničným zákonným ustanoveniam, ktoré sa môžu značne odlišovať od ustanovení platných v Rakúsku. Predovšetkým ustanovenia týkajúce sa dohľadu môžu byť často menej prísne ako v tuzemsku.

V cudzine sa vyskytujú aj takzvané „uzavreté fondy“, príp. fondy vytvorené podľa práva o akciách, u ktorých sa hodnota riadi podľa dopytu a ponuky a nie podľa vnútornej hodnoty fondu, čo je približne porovnateľné s tvorbou kurzov u akcií.

Je potrebné vziať do úvahy, že dividendy a dividendám podobné výnosy zahraničných kapitálových fondov (napr. tezaurované fondy) – bez ohľadu na ich právnu formu – môžu podliehať iným daňovým pravidlám.

Exchange Traded Funds (Devízové obchodné fondy)

Exchange Traded Funds (ETFs) sú podiely vo fondoch, s ktorými sa podobne ako s akciami obchoduje na burze. ETF znázorňuje spravidla kôš cenných papierov (napr. kôš akcií), ktorý odráža štruktúru indexu, t.j. kopíruje index (cenného) papiera prostredníctvom cenných papierov obsiahnutých v indexe a ich aktuálneho váženého indexu, preto sú fondy ETF často označované ako indexové akcie.

Výnos

Výnos je závislý od vývoja základných hodnôt, ktoré sa nachádzajú v koši cenných papierov.

Riziko

Riziko závisí od základných hodnôt koša cenných papierov.

5. Fondy nehnuteľností

Všeobecne

Rakúske fondy nehnuteľností sú špeciálnym majetkom, ktorý je vo vlastníctve kapitálovej investičnej spoločnosti, ktorá fiduciárne drží a spravuje tento oddelený majetok za majiteľov podielov. Podielové listy potvrdzujú záväzkový podiel na tomto oddelenom majetku. Fondy nehnuteľností investujú finančné prostriedky, ktoré nadobudli od majiteľov podielov podľa princípu rozloženia rizika najmä do pozemkov, budov, podielov v pozemkových spoločnostiach a do porovnateľných majetkových hodnôt a do vlastných stavebných projektov; okrem toho držia likvidné finančné investície (likvidné investície), ako napr. cenné papiere a pohľadávky na účtoch v bankách. Likvidné investície slúžia na to aby mohli byť zabezpečené platobné záväzky fondu nehnuteľností (napríklad na základe nadobudnutia nehnuteľností), ako aj spätný nákup podielových listov.

Výnos

Celkový výnos fondu s nehnuteľnosťami z hľadiska majiteľov podielov sa skladá z ročných dividend, (pokiaľ ide o dividendový/vyplácajúci a nie tezaurujúci fond) a vývoja vypočítanej hodnoty podielu a nie je možné ho stanoviť dopredu. Vývoj hodnôt fondu nehnuteľností je závislý od investičnej politiky stanovenej podmienkami fondu, od vývoja trhu, od jednotlivých vo fonde zahrnutých nehnuteľností a ostatných súčastí majetku fondu (cenné papiere, pohľadávky na účtoch v bankách). Vývoj

hodnôt fondu nehnuteľností v minulosti nie je ukazovateľom jeho budúceho vývoja hodnôt.

Fondy nehnuteľností sú vystavené okrem iného aj výnosovému riziku kvôli prípadnému neobsadeniu objektov. Predovšetkým u vlastných stavebných projektov môžu vzniknúť problémy pri prvom prenájme. V ďalšom dôsledku môžu mať neobsadené priestory nepriaznivý vplyv na hodnotu fondu nehnuteľností a viesť ku kráteniu dividend. Investícia do fondov nehnuteľností môže viesť aj k zníženiu vloženého kapitálu.

Fondy nehnuteľností vkladajú likvidné investičné prostriedky popri pohľadávkach na účtoch v bankách aj do iných investičných foriem, najmä do úročených cenných papierov. Tieto časti majetku fondu sú vystavené špeciálnym rizikám, ktoré platia pre zvolenú investičnú formu. Ak fondy nehnuteľností investujú do zahraničných projektov mimo európskeho menového priestoru, je majiteľ podielov navyše vystavený aj menovým rizikám, pretože hodnota prevádzky a výnosu takéhoto zahraničného objektu sa prepočítava na euro pri každom účtovaní výdavkov resp. ceny spätného nákupu podielov listov.

Kurzové riziko / Riziko zhodnotenia

Podielové listy môžu byť za normálnych okolností kedykoľvek vrátené za odkupnú cenu. Je treba vziať do úvahy, že u fondov nehnuteľností môže spätné odkúpenie podielových listov podliehať určitým obmedzeniam. V prípade mimoriadnych okolností môže byť spätné odkúpenie až po predaji majetkových hodnôt fondu nehnuteľností a nadobudnutie výnosov z predaja prechodne pozastavené. Podmienky fondu môžu stanoviť, že v prípade väčšieho počtu vrátenie podielových listov môže byť spätná kúpa pozastavená aj na dlhšie časové obdobie až do dvoch rokov. V takom prípade nie je vyplatenie ceny spätného odkúpenia počas tohto obdobia možné. Fondy nehnuteľností sa obvykle zaraďujú medzi dlhodobé investičné projekty.

6. Opčné listy

Definícia:

Definícia: Opčné listy (OL) sú cenné papiere bez úrokov a dividend, ktoré majiteľovi dávajú právo k určitému dátumu alebo v priebehu určitého časového obdobia kúpiť (tzv. opčné listy oprávňujúce na kúpu (Call-OL)) alebo predáť (predajné opčné listy/Put-OL)) určitú podkladovú hodnotu (napr. akcie) za vopred stanovenú cenu (realizačná cena).

Výnos

Majiteľ Call – OL určil nadobudnutím OL kúpnu cenu svojej podkladovej hodnoty. Výnos môže vyplývať zo skutočnosti, že trhová cena podkladovej hodnoty je vyššia ako zákazníkovi zaplatená realizačná cena, pričom je potrebné kúpnu cenu OL odpočítať. Majiteľ má potom možnosť kúpiť podkladovú hodnotu za realizačnú cenu a ihneď ju znova predáť za trhovú cenu.

Zvyčajne je nárast ceny podkladovej hodnoty potlačený pomerne väčším nárastom kurzu opčného listu (pákový vplyv), takže väčšina investorov dosiahne výnos predajom opčného listu.

To isté primerane platí v prípade Put OL; ich cena zvyčajne stúpa, keď podkladová hodnota stráca na kurze.

Výnos z investícií do opčných listov nie je možné stanoviť dopredu. Maximálna strata je ohraničená výškou vloženého kapitálu.

Kurzové riziko

Riziko investícií do opčných listov spočíva v tom, že sa základná hodnota až po ukončení OL nebude vyvíjať takým spôsobom, z akého klient pri rozhodnutí o kúpe vychádzal. V extrémnom prípade môže viesť aj k celkovej strate vloženého kapitálu.

Okrem toho kurz OL závisí od ďalších faktorov. Medzi najdôležitejšie patria:

výkyvy kurzu podkladovej hodnoty (miera očakávaného rozsahu výkyvov základnej hodnoty v okamihu nákupu a súčasne najdôležitejší parameter cenového hodnotenia OL). Vysoké výkyvy znamenajú v zásade vyššiu cenu za opčný list.

Doba splatnosti OL (čím dlhšia je doba splatnosti opčného listu, tým vyššia je cena).

Pokles výkyvov alebo znižujúca sa zostávajúca doba platnosti môžu spôsobiť, že – hoci očakávania boli stanovované s ohľadom na vývoj kurzu podkladovej hodnoty – kurz opčného listu zostáva rovnaký alebo klesá.

V zásade sa neodporúča nákup opčného listu krátko pred ukončením jeho platnosti. Kúpa pri vysokých výkyvoch združuje investíciu a je preto vysoko špekulatívna.

Riziko likvidity

Opčné listy sú spravidla emitované v malých množstvách. To vyvoláva zvýšené riziko likvidity. Preto u niektorých opčných listov môže dochádzať k obzvlášť vysokým kurzovým výkyvom.

Obchod s opčnými listami

Obchod s opčnými listami sa väčšinou realizuje mimo burzy. Medzi nákupným a predajným kurzom existuje spravidla rozdiel. Tento rozdiel ide na ťarchu zákazníka.

Pri burzovom obchode je potrebné dbať najmä na často veľmi nízku likviditu.

Podmienky opčných listov

Opčné listy nie sú štandardizované. Je preto dôležité informovať sa o ich presnom obsahu, najmä o:

Spôsob realizácie:

Je možné opčné právo realizovať priebežne (americká opcia) alebo len v deň realizácie (európska opcia)?

Referenčný vzťah:

Kolko opčných listov je potrebných, aby bola dosiahnutá základná hodnota?

Realizácia:

Dodávka základnej hodnoty alebo vyrovnanie v hotovosti?

Ukončenie platnosti:

Kedy zanikne právo? Je potrebné vziať do úvahy, že banka bez výslovného pokynu práva spojené s opciou nerealizuje.

Posledný deň obchodu:

Tento deň je často nejaký čas pred dňom ukončenia splatnosti, takže je možné z toho bez ďalšieho vyvodíť, že opčný list je možné predávať až do dňa jeho splatnosti.

7. Štruktúrované produkty

Pod pojmom „Štruktúrované investičné nástroje“ je treba chápať investičné nástroje, ktorých výnosy a/alebo vyplatenie kapitálu vo väčšine prípadov nie sú pevné, ale závisia od určitých budúcich udalostí a vývojov. Okrem toho môžu byť tieto investičné nástroje vybavené napr. tak, že pri dosiahnutí vopred stanovenej veľkosti môže byť produkt zo strany emitenta predčasne vypovedaný alebo dôjde k automatickej vypovedi.

V ďalšej časti sú popísané jednotlivé typy produktov. Na označenie týchto typov produktov sa používajú obvyklé súhrnné pojmy, ktoré sa na trhu nepoužívajú jednotne. Na základe mnohých možností napojenia, kombinácií a vyplácania u týchto investičných nástrojov boli vyvinuté najrôznejšie druhy týchto investičných nástrojov, ktorých zvolené označenia nie sú vždy jednotné pre rovnaké druhy. Preto je aj z tohto dôvodu potrebné vždy si overiť podmienky konkrétneho produktu. Klientsky poradca rád poskytne informácie o rôznych podobách týchto investičných nástrojov.

Riziká

- 1) Pokiaľ je dohodnuté vyplácanie úrokov a výnosov, môžu byť tieto závislé od budúcich udalostí alebo vývoja (indexy, koše, jednotlivé akcie, určené ceny, suroviny, drahé kovy, atď.), a tým v budúcnosti čiastočne alebo úplne odpadnúť.
- 2) Splatenie kapitálu môže byť závislé od budúcich udalostí alebo vývoja (indexy, koše, jednotlivé akcie, určité ceny, suroviny, drahé kovy, atď.) a tým čiastočne alebo úplne odpadnúť.
- 3) Vo vzťahu k vyplácaniu úrokov a/alebo výnosov, ako aj splateniu kapitálu musia byť brané do úvahy najmä riziká úrokové, menové, podnikateľské, odvetvové, riziká špecifické pre danú krajinu a bonitné riziká (prípadne chýbajúce nároky na oddelenie a vylúčenie) príp. daňové riziká.
- 4) Riziká podľa bodu 1) až 3), bez ohľadu na prípadné existujúce úrokové, výnosové alebo kapitálové záruky môžu počas doby platnosti viesť k príliš vysokým kurzovým výkyvom (kurzové straty), príp. sťažiť ich predaj počas doby platnosti alebo ho úplne znemožniť.

Cash alebo Share obligácie (akciové obligácie)

Tieto pozostávajú z troch komponentov, ktorých riziko znáša nadobúdateľ obligácie: nadobúda sa obligácia (obligáčne komponenty), ktorej úroková sadzba zahŕňa aj prémie pre (pasívneho) kontrahenta opčného obchodu. Táto štruktúra teda prináša vyššiu úrokovú sadzbu ako porovnateľná obligácia s rovnakou dobou platnosti. Splatenie sa uskutočňuje buď v hotovosti alebo vo forme akcií, v závislosti od vývoja kurzu podkladových akcií (akciové komponenty).

Nadobúdateľ obligácie je teda pasívnym kontrahentom opčného obchodu – „Put“ (opčné komponenty), ktorý predáva tretej osobe právo previesť na neho akcie, a ktorý sa týmto zaväzuje, že si nechá voči sebe uplatniť negatívny vývoj kurzu akcie. Nadobúdateľ obligácie nesie teda riziko vývoja kurzu a dostáva za to prémii, ktorá podstatne závisí od volatility podkladových akcií. Ak obligácia nie je držaná až do konca jej platnosti, k tomuto riziku dodatočne pristupuje aj riziko zmeny úroku. Zmena úrokovej úrovne vplyva teda aj na kurz obligácie a následne aj na netto výnos z obligácie vo vzťahu k dobe platnosti obligácie.

Do úvahy je treba brať aj príslušné vysvetlenia o rizikách uvedené v odsekoch Bonitné riziko, Úrokové riziko, Kurzové riziko akcie.

Cenné papiere úrok - spread (Swap s fixnou splatnosťou - Constant Maturity Swap)

Tieto produkty sú v prvom období vytvorené ako dlhopisy vybavené fixným kupónom. Po tejto fáze s fixným úrokom sú tieto produkty zmenené na variabilné úročenie. Kupón, vo väčšine prípadov ročný, závisí od aktuálnej úrokovej situácie (napr. úroková krivka). Dodatočne je možné tieto produkty vybaviť aj variantom cieľového úroku, t.j. len čo sa dosiahne vopred stanovený cieľový úrok, produkt bude predčasne vypovedaný.

Výnos

V priebehu fázy s fixným úrokom investor spravidla dosiahne vyšší kupón, ako sa platí pri klasických obligáciách na trhu. Počas variabilnej úrokovej fázy má šancu dosiahnuť vyššie kupóny ako v prípade obligácií s pevne stanoveným úrokom.

Riziko

Počas doby platnosti môže dôjsť v závislosti od podmienok na trhu ku kurzovým výkyvom, ktoré môžu v závislosti od kurzového vývoja v príslušnej miere aj odpadnúť.

Zaručené certifikáty

U zaručených certifikátov sa na konci platnosti vypláca počiatočná nominálna hodnota alebo jej určité percento, bez ohľadu na výkonnosť podkladového cenného papiera (tzv. „minimálne odkúpenie“).

Výnos

Výnos, ktorý má byť dosiahnutý zhodnocovaním podkladovej hodnoty, môže byť obmedzený maximálnou kúpnu cenou pri spätnej kúpe stanovenou v podmienkach certifikátu alebo prostredníctvom iných obmedzení účasti na zhodnocovaní podkladovej hodnoty. Investor nemá nárok na dividendy a porovnateľné výnosy podkladovej hodnoty.

Riziko

Hodnota certifikátu môže počas doby platnosti klesnúť pod dohodnutú minimálnu čiastku splatenia. V čase splatnosti je však hodnota spravidla znova na výške minimálnej ceny, ktorá má byť splatená. Minimálna cena, ktorá má byť vyplatená, však závisí od bonity emitenta.

Diskontné certifikáty

V prípade diskontných certifikátov obdrží investor podkladovú hodnotu (napríklad podkladovú akciu alebo index) so zrážkou na aktuálny kurz (bezpečnostná rezerva), na oplátku však participuje na pozitívnom zhodnotení podkladovej hodnoty iba do určitej hornej hranice podkladovej hodnoty (Cap alebo referenčná cena). Emitent má v čase splatnosti právo voľby buď odkúpiť certifikát za najvyššiu cenu (Cap), alebo dodať akcie, príp. – ak je podkladovou hodnotou index – vyplatiť hotovosť rovnajúcu sa hodnote indexu.

Výnos

Rozdiel medzi podkladovou hodnotou zníženou o zvýhodnený nákupný kurz a hornou hranicou kurzu určenou najvyššou cenou (cap) predstavuje možný výnos.

Riziko

V prípade, ak kurzy podkladovej hodnoty rýchlo klesnú, budú v dobe splatnosti dodané akcie. (Protihodnota dodaných akcií bude v tomto čase nižšia ako nákupná cena). Pretože je možné pripísanie akcií, je potrebné vziať do úvahy upozornenia na riziká pre akcie.

Bonus certifikáty

Bonus certifikáty sú dlhové cenné papiere, u ktorých bude za určitých predpokladov v dobe splatnosti navyše k nominálnej hodnote vyplatený bonus alebo prípadne aj lepšie zhodnotenie podkladovej hodnoty (jednotlivé akcie alebo indexy). Bonusové certifikáty majú pevnú dobu splatnosti. Podmienky certifikátov písomne stanovujú v čase splatnosti pravidelné vyplatenie peňažnej sumy alebo poskytnutie podkladovej hodnoty. Spôsob a výška pri spätnej kúpe v čase splatnosti závisia od zhodnocovania podkladovej hodnoty.

Pri bonusovom certifikáte sa stanovuje počiatočná úroveň, limit ležiaci pod počiatočnou úrovňou a bonusový limit ležiaci nad počiatočnou úrovňou. Ak klesne podkladová hodnota na limit alebo pod limit, bo-

nus prepadá a certifikát bude kúpený späť za cenu základnej hodnoty. Inak vplyva minimálna odkupná cena z bonusovej úrovne. Bonus bude vyplatený v čase splatnosti certifikátu spolu s počiatočne zaplatenou sumou za nominálnu hodnotu certifikátu.

Výnos

Investor nadobúda s bonusovým certifikátom nárok voči emitentovi na zaplatenie určitej finančnej čiastky závislej od vývoja podkladovej hodnoty. Výnos závisí od výkonu podkladovej hodnoty.

Riziko

Riziko závisí od podkladovej hodnoty. V prípade konkurzu emitenta neexistuje žiaden nárok na oddelenie alebo vylúčenie vzhľadom na podkladovú hodnotu.

Indexové certifikáty

Indexové certifikáty sú dlhopisy (väčšinou kótované na burze), ktoré ponúkajú investorom možnosť podieľať sa na určitom indexe bez toho, aby museli sami vlastniť hodnoty obsiahnuté v indexe. Podkladový index je spravidla vyjadrený ako 1:1, zmeny v príslušnom indexe sa berú do úvahy.

Výnos

Investor nadobúda prostredníctvom indexového certifikátu nárok voči emitentovi na zaplatenie určitej finančnej čiastky, ktorá závisí od úrovne podkladového indexu. Výnos závisí od vývoja podkladového indexu.

Riziko

Riziko závisí od podkladových hodnôt indexu. V prípade konkurzu emitenta neexistuje žiaden nárok na oddelenie alebo vylúčenie vo vzťahu k podkladovým hodnotám.

Basket certifikáty

Basket certifikáty sú dlhopisy a investorom ponúkajú možnosť podieľať sa na zhodnotení určitého koša cenných papierov bez toho, aby museli sami vlastniť cenné papiere obsiahnuté v koši cenných papierov. Zloženie podkladového koša závisí od emitenta. Cenné papiere obsiahnuté v koši cenných papierov môžu mať rovnakú alebo rozdielnú váhu. Zloženie môže byť prípadne v určitých stanovených časoch (napr. ročne) upravované.

Knock-out certifikáty (Turbocertifikáty)

Knock-out certifikáty sú také certifikáty, ktoré potvrdzujú právo kúpiť alebo predať určitú podkladovú hodnotu za určitý kurz, ak podkladová hodnota počas obdobia platnosti nedosahuje stanovené kurzové prahy (prah knock-out). Už pri jednorazovom dosiahnutí prahu končí investícia predčasne a spravidla je stratená. V závislosti od tendenčného očakávaného vývoja kurzu vo vzťahu k príslušnej podkladovej hodnote sa rozlišuje medzi dlhodobými certifikátmi Knock-out nasadenými na stúpajúcich trhoch a krátkodobými certifikátmi Knock-out špeciálne koncipovanými pre trhy klesajúce. Popri konvenčných certifikátoch knock-out sú vydávané aj pákové knock-out certifikáty väčšinou označované pod názvom „Turbocertifikáty“ (alebo pákové certifikáty).

Páka (Turbo) spôsobí, že hodnota turbocertifikátu reaguje na kurzové pohyby podkladového nástroja v percentuálnom vyjadrení silnejšie a môže výraznejšie stúpať, ale aj klesať. S menšími vkladmi je teda možné dosiahnuť vyššie zisky, práve tak však stúpa aj riziko straty.

Výnos

Výnos môže vyplývať z kladného rozdielu medzi obstarávacou resp. tržovou cenou a cenou realizačnou. (Možnosť kúpiť podkladovú hodnotu za nižšiu realizačnú cenu, príp. predať za vyššiu realizačnú cenu).

Riziko

Ak je v priebehu doby platnosti aspoň raz dosiahnutý prah „Knock-out“, certifikát prepadá buď ako bezcenný alebo je vyplatená zistená zostatková hodnota (produkt je „zablokovaný“). Pri niektorých emitentoch postačuje už dosiahnutie prahu knock-out v priebehu dňa obchodu (počas toho istého dňa) na to, aby bol certifikát zablokovaný. Čím bližšie je kótovaný aktuálny burzový kurz k podkladovému kurzu, tým vyšší je tzv. pákový efekt. Súčasne ale vzrastá aj nebezpečenstvo, že certifikát klesne pod prah Knock-out a tým sa certifikát buď stane bezcenným alebo dochádza k vyplateniu zistenej zostatkovej hodnoty.

Certifikáty s rozpätím

Certifikáty s rozpätím ponúkajú možnosť nadmerne participovať na zhodnotení príslušnej podkladovej hodnoty pri očakávanom vývoji kurzu akcie, príp. indexu, pohybujúceho sa v určitom rozpätí, v rámci kurzového rozpätia definovaného značkou Start a Stop (rozpätie).

Výnos

Výnos môže byť daný nadmerným participovaním na vývoji kurzu podkladovej hodnoty.

Riziko

Ak sa záverečný kurz v deň oceňovania nachádza pod značkou štart, prostredníctvom certifikátu sa kopíruje kurzový vývoj podkladovej hodnoty. V prípade poklesu kurzu pod značku „stop“ dostáva investor na konci doby splatnosti pevnú maximálnu čiastku kúpnej ceny pri spätnej kúpe bez toho, že by mal možnosť zúčastniť sa na kurzovom náraste.

Certifikáty Twin Win (dvojitá výhra)

Na základe certifikátov Twin Win emitent v deň splatnosti vyplatí kúpnu cenu pri spätnej kúpe, ktorá je závislá od vývoja hodnoty podkladového nástroja. Certifikáty sú vybavené limitom. Ak (spravidla) počas životnosti certifikátu Twin Win nie je limit prekročený alebo ani nie je dosiahnutý, investor participuje na absolútnom výkone podkladového nástroja vychádzajú z základnej ceny stanovenej emitentom; t.j. že aj straty podkladového nástroja je možné premeniť na zisky certifikátu. Ak je limit počas doby platnosti certifikátov Twin Win prekročený alebo dosiahnutý, dochádza k splateniu minimálne vo výške zodpovedajúcej vývoju podkladového nástroja. Okrem základnej ceny môže byť predpokladaná nadmerná účasť na vývoji kurzu základného nástroja (ak to emitent takto stanovil). Maximálnu kúpnu sumu pri spätnej kúpe je však možné obmedziť.

Výnos

V prípade, že limit nie je dosiahnutý, môže investor profitovať aj z negatívneho vývoja hodnoty podkladového nástroja, pretože participuje na absolútnom výkone; straty podkladového nástroja je preto možné zmeniť na zisky. Na základe rôznych ovplyvňujúcich faktorov (napr. rozsah výkyvov základného nástroja, zostávajúca doba platnosti, rozdiel základného nástroja voči limitu) môže certifikát reagovať silnejšie alebo slabšie na výkyvy hodnoty podkladového nástroja.

Riziko

Certifikáty Twin Win sú vysokorizikové nástroje investície majetku. Ak sa kurz podkladovej hodnoty príslušného certifikátu Twin Win vyvíja nepriaznivo, môže dôjsť k strate podstatnej časti alebo celého investovaného kapitálu.

Certifikáty Expres (Expresné certifikáty)

Certifikát expres participuje na vývoji podkladového nástroja s možnosťou predčasného spätného zaplatenia. Keď podkladový nástroj v niektorom zo stanovených dní splní prahovú podmienku stanovenú emitentom, certifikát predčasne končí a automaticky bude zo strany emitenta vyplatená v stanovený deň platná kúpna cena za spätnú kúpu. Ak podkladový nástroj ani v posledný stanovený deň nespĺni prahovú podmienku, dochádza k splateniu za konečný kurz podkladového nástroja certifikátu stanovený ku dňu splatnosti/poslednému určenému dňu. Ak v tomto prípade bol zo strany emitenta už pri vydávaní certifikátu stanovený limit a kurz podkladového nástroja limit nedosiahol ani ho neprelomil, dochádza k vyplateniu prinajmenšom minimálnej kúpnej ceny pri spätnej kúpe definovanej emitentom.

Výnos

Certifikáty expres ponúkajú možnosť predčasnej realizácie pozitívneho výkonu podkladového nástroja. Aj pri nesplnení stanovených limitných podmienok môže dôjsť k vyplateniu minimálnej odkupnej ceny, pokiaľ nebol dosiahnutý alebo prelomený limit. Na základe rôznych faktorov vplyvu (napr. rozsah výkyvov podkladového nástroja, zostávajúca doba platnosti, vzdialenosť podkladového nástroja k limitu) môže certifikát reagovať na výkyvy hodnoty podkladového nástroja slabšie alebo silnejšie.

Riziko

Certifikáty expres sú vysoko rizikové nástroje investície majetku. Ak sa kurz podkladového nástroja príslušného certifikátu expres vyvíja nepriaznivo, môže dôjsť k strate podstatnej časti alebo k strate celkového investovaného kapitálu.

8. Hedge fondy

(Hedge fondy, hedgové fondy fondov, indexové certifikáty hedgových fondov a ostatné produkty s hedgovou stratégiou ako podkladovým nástrojom)

Všeobecne

Hedge fondy sú fondy, ktoré v súvislosti s investičnými princípmi nepodliehajú vôbec alebo len vo veľmi malej miere zákonným a iným obmedzeniam. Pri použití určitých investičných foriem sa usilujú o zhodnotenie kapitálu prostredníctvom alternatívnych, niekedy netransparentných investičných stratégií.

Príklady investičných stratégií:

Long/Short:

Nakúpa sa podhodnotené cenné papiere a súčasne nadhodnotené cenné papiere budú predané bianko.

Event-Driven: (= riadený udalosťami)

Cieľom je získať výhodu zo špecifických korporátnych udalostí, ako sú

fúzie, akvizície, reorganizácie alebo insolventnosť.

Global Macro:

Táto stratégia sa pokúša prostredníctvom makroekonomickej analýzy hlavných ekonomických a politických trendov rozpoznať a využiť trhovú neefektívnosť.

Hedgové fondy fondov sú fondy, ktoré investujú do jednotlivých hedgových fondov. Indexové certifikáty hedgových fondov sú dlhové cenné papiere, ktorých vývoj hodnoty alebo výnosu závisí od priemerneho vývoja viacerých hedge fondov, ktoré sú spojené do indexu ako základ pre výpočet. Z hedgových fondov fondov a indexových certifikátov hedgových fondov vyplýva výhoda väčšieho rozptylu rizika.

Výnosové a rizikové komponenty

Zabezpečovacie fondy poskytujú možnosť veľmi vysokých výnosov, skrývajú ale aj zodpovedajúce vysoké riziko straty kapitálu. Vývoj hodnoty (zhodnocovanie) produktov hedge fondov je ovplyvňované nasledujúcimi faktormi, z ktorých vyplývajú ich možnosti a riziká:

Vývoj hedgových fondov má sklon byť nezávislý od medzinárodných trendov na trhoch s akciami a obligáciami, v závislosti od stratégie hedge fondov môže dôjsť k posilneniu všeobecného vývoja trhu alebo k markantnému protichodnému vývoju.

Vývoj hedge fondu je ovplyvňovaný predovšetkým ním definovaným podielom na trhu. Majetok hedge fondov môže na základe svojej štruktúry vykazovať zvýšený rozsah výkyvov, t.j. ceny podielov môžu byť aj v priebehu krátkeho časového obdobia vystavené značným výkyvom smerom nahor alebo nadol. V extrémnom prípade môže dôjsť u nezaručených produktov hedge fondov k úplným stratám.

Koncentrácia na jednu alebo iba na niekoľko stratégií dodatočne zvyšuje riziko – toto riziko môže byť znížené rozptýlením prostredníctvom hedge fondov fondov alebo indexových certifikátov hedge fondov.

Výber jednotlivých fondov resp. zloženie fondov vykonáva správca fondu fondov v závislosti od želaného rizikového/výnosového profilu fondu alebo podľa systému rozdelenie medzi rozličné krajiny a odvetvia určené komisiou indexu. Podkladové hedge fondy nemôžu byť v každom časovom období pre správu fondu fondov/komisiu indexu transparentnými.

Riziko likvidity

Na základe komplexných stratégií hedge fondov a nákladného spravovania hedge fondov vyžaduje určenie ceny produktu hedge fondu viac času ako pri tradičných fondoch. Produkty hedge fondov sú preto menej likvidné ako tradičné fondy. Zisťovanie ceny sa uskutočňuje najviac raz za mesiac a nie denne a aj spätná kúpa podielov sa preto často uskutočňuje raz za mesiac. Aby bolo možné podiely k tomuto časovému okamihu vrátiť, investor musí vydať neodvolateľné vyhlásenie o zámere vrátiť svoje akcie v dostatočnom predstihu pred dátumom spätnej kúpy. Hodnota podielu sa môže výrazne zmeniť medzi okamihom vyhlásenia zámeru vrátiť podiely a časom odkúpenia bez toho, aby mal investor možnosť reagovať, pretože jeho vyhlásenie o vrátení podielov sa nedá odvolať. Podrobnosti týkajúce sa spätnej kúpy závisia od príslušného produktu. Obmedzená likvidita jednotlivých fondov a nimi nasadených nástrojov môže preto viesť k obmedzenej obchodovateľnosti s produktom hedge fondu.

9. Nástroje peňažného trhu

Definícia

K nástrojom peňažného trhu patria certifikované nástroje peňažného trhu a pôžičky, ako napr. depozitné certifikáty (CD), pokladničné obligácie, global note facilities, commercial papers a všetky notácie so splatnosťou istiny do piatich rokov a fixnými úrokmi do jedného roku. Okrem toho transakcie na peňažnom trhu zahŕňajú aj spätnú kúpu a zmluvy o predaji a spätnom nákupe.

Výnosové a rizikové komponenty

Výnosové a rizikové komponenty nástrojov peňažného trhu sú v značnej miere rovnaké, ako sú uvedené v kapitole „Obligácie/dlhopisy/zúčtovateľné cenné papiere“. Rozdiely súvisia hlavne s rizikom likvidity.

Riziko likvidity

Pri nástrojoch peňažného trhu neexistuje typicky regulovaný sekundárny trh. Preto nie je možné v ktoromkoľvek časovom období zabezpečiť ich predajnosť. Riziko likvidity ustupuje do pozadia, keď emitent garantuje splatenie investovaného kapitálu v ktoromkoľvek čase a ak má na to potrebnú bonitu.

Nástroje peňažného trhu – jednoduché vysvetlenie

Depozitné certifikáty

Cenné papiere peňažného trhu s dobou splatnosti spravidla od 30 do

360 dní (Certificate of Deposit), ktoré vydávajú banky.

Pokladničné obligácie

Cenné papiere peňažného trhu s dobou splatnosti do 5 rokov, ktoré vydávajú banky.

Commercial Papers (Komerčné cenné papiere)

Nástroje peňažného trhu, krátkodobé dlhopisy s dobou platnosti od 5 do 270 dní, ktoré vydávajú veľké podniky.

Global Note Facility

Variant commercial paper a na facility, ktorý dovoľuje emisiu commercial papers súčasne v USA a na trhoch v Európe.

Notácie

Krátkodobé cenné papiere kapitálového trhu, ktorých doba splatnosti je spravidla od 1 do 5 rokov.

10. Právo na výnos/Výnosové listy/Právo na účasť na zisku (Genussrechte/Genussscheine/Gewinnscheine)

Definícia

O právach na výnos sa vo všeobecnosti hovorí, keď podnik – spravidla kapitálová spoločnosť – udelí nespoločníkovi typické majetkové práva podľa práva o obchodných spoločnostiach, napr. podiel na zisku spoločnosti. Výnosový list alebo právo na účasť na zisku sa nazýva cenný papier, ktorý potvrdzuje právo na účasť na zisku. Termíny –právo na výnos, výnosový list a právo na účasť na zisku – sa vo všeobecnosti používajú ako synonymá. Pretože neexistuje zákonná definícia termínu „právo na výnos“, existuje pomerne veľká voľnosť pri stanovovaní jeho podmienok, na ktoré by sa mala aj z tohto dôvodu klásť mimoriadna pozornosť. Tak podiel na výsledku, ako aj spätná kúpa, ale aj doba platnosti a možnosti výpovede môžu byť u rozličných typoch práva na výnos upravené rozdielne. Pretože však v každom prípade ide o práva veriteľské – a nie o práva spoločníkov, môžu byť majiteľovi práv na výnos udelené len majetkové práva a nie práva na správu podniku ani hlasovacie práva.

Výnos

Výnos z práva na výnos je predovšetkým závislý od zostavenia jeho podmienok. Podľa nich môžu byť vyplácané dividendy s pevnou alebo variabilnou percentuálnou sadzbou z nominálnej hodnoty, ale aj podmienku, ako viazať dosiahnutie minimálneho zisku na dividendy. Výška ročnej dividendy môže byť podľa schválených podmienok práva na výnos stanovená už vopred, alebo môže byť stanovená každý rok. Dohodnutá spätná kúpa má rovnako vplyv na výnos z práva na výnos. Je potrebné rozlišovať, či právo na účasť na zisku bude odkúpené za emisnú čiastku, alebo či sa pri spätnej kúpe berie do úvahy aj vývoj zhodnocovania podniku tak, že majiteľ práva na podiel na zisku participuje aj na zhodnotení a stratách podniku. Výnos závisí aj od skutočnosti, či sú výnosové listy obchodovateľné. V takomto prípade môže byť výnos ovplyvnený aj kurzovými výkyvmi.

Riziko bonity

Pretože podnik, ktorý udeľuje práva na výnos, sa stáva dlžníkom majiteľa práva na výnos, existuje riziko ako v každom záväzkovom vzťahu, že dlžník nebude schopný plniť svoje záväzky, napríklad kvôli platobnej neschopnosti, a tým sa investícia stane dočasne alebo natrvalo bezcennou.

Kurzové riziko

Ak sú výnosové listy obchodovateľné, potom tvorba ich ceny je prirodzene vystavená ponuke a dopytu a tým aj kurzovým nárastom a kurzovým stratám.

Riziko likvidity

Ak je pri určitých výnosových listoch objem obchodu malý, môže to viesť k tomu, že tieto výnosové listy budú scudziteľné len s ťažkosťami alebo vôbec nie.

Obchod s výnosovými listami

Výnosové listy a práva na účasť na zisku môžu byť obchodované na burze alebo mimo burzy, pokiaľ to bolo dohodnuté v podmienkach práv na výnos.

11. Finančné nástroje Bail-In

Bail-in označuje podiel veriteľov banky (teda investorov na ich dlžných tituloch) na ich stratách pri sanácii alebo likvidácii v prípade hrozacej platobnej neschopnosti. Orgán príslušný na riešenie je oprávnený použiť na príslušnú banku zákonné nástroje na riešenie problémov iba vtedy, ak sú dané zákonné predpoklady pre riešenie problémov.

Ako klient je možné byť ako vlastník podielu alebo veriteľ banky dotknutý držaním finančných nástrojov vydaných dotknutou bankou (napr. akcií, pôžičiek alebo certifikátov) alebo pohľadávkami voči banke z po-

zície zmluvného partnera banky (napr. jednotlivé dohody pod jednou rámcovou zmluvou pre termínované finančné nástroje). Výnimku tvoria vklady kryté poistením vkladov klientov (do 100 000 EUR), poistené pohľadávky, napr. zálohové listy alebo kryté dlhopisy, záväzky zo zverených vzťahov majetok klienta alebo peniaze klienta, na ktoré sa nároky na vytriedenie alebo vyradenie nepoužívajú.

Tieto nástroje na riešenie problémov sa pri ich použití môžu dotknúť klientov bánk:

- podiel veriteľov („Bail-In“)
- vyčlenenie majetkových nástrojov
- preklenovacia banka
- predaj podniku

Riziká pri riešení problémov bánk:

Riziko kontrahentov / kreditné riziko

Orgán príslušný na riešenie problémov je oprávnený vykonávať zmeny základných podmienok dotknutých cenných papierov. Tieto zmeny sa môžu týkať napr. okamihu splatnosti.

Likvidné riziko

V bail-in riadení je možné, že cenné papiere dotknutej banky podliehajú kolísaniu hodnoty a nemôžu tak byť predané alebo iba za zlú cenu.

Riziko zhlukovania/koncentrácie

Riziko straty sa zvyšuje tým viac, čím viac cenných papierov dotknutej banky sa v depozite investora nachádza. To môže mať za následok aj totálnu stratu.